

BOLYAI JÁNOS ÉLETRAJZA

A **bolyai_forras.txt** állományban egy Bolyai János életéről szóló formázatlan szöveget talál.

Feladata a mellékelt mintának és a leírásnak megfelelő formátum létrehozása.

1. Nyissa meg a **bolyai_forras.txt** forrásszöveget és mentse **bolyai** néven a szövegszerkesztő alapértelmezett formátumában!
2. Az állományban ne legyen üres bekezdés, a szövegrészek elválasztását a bekezdések előtti vagy utáni térközök növelésével oldja meg!
3. A lap A4-es méretű, az alsó és felső margó mérete 2,4 cm, a jobb és bal margó mérete 2,6 cm.
4. Minden lapon alul, középre igazítva jelenjen meg az oldalszám!
5. A főcím 22 pontos, Arial típusú betűkkel írt szöveg legyen, vastagon szedve, középre igazítva. A név alatt és fölött oldalszélességű, 3 pont vastagságú szegély legyen! Állítsa be, hogy a szegély a képtől 6 pont távolságra legyen!
6. Az első bekezdés vastagon szedett, előtte és utána 12 pontos térköz, az első sor nincs behúzva.
7. A többi bekezdés után a térköz 6 pontos, első soruk 0,5 cm-rel beljebb kezdődik. mint a többi
8. Törölje a bekezdések elején látható szóközöket! Igazítsa mindkét margóhoz a bekezdéseket!
9. Illessze be Bolyai János portréját (**1.jpg**) a dokumentum elejére! A kép méretét 10%-kal kicsinyítse le és igazítsa középre!
10. A **2.jpg** egy utcajelenetet ábrázoló kép. Illessze be ezt a képet a dokumentum jobb oldalára, a kép mellett szöveg legyen!
11. A „Milyen volt Bolyai János, avagy van-e kép Bolyai Jánosról?” szöveg 18 pontos, vastagon szedett és középre igazított legyen! Szegélyezze a címet egy 3 pont vastagságú vonallal!
12. A harmadik képet (**3.jpg**) illessze a szöveg végére, igazítsa jobbra, és kicsinyítse 20%-kal!
13. A szövegben Bolyai Farkas neve helyett a monogram szerepel. Cserélje le a **BF** szöveget mindenhol a „Bolyai Farkas” névre!
14. Bolyai művei (Appendix, Tentamen, Tan, Responsio és Térta) dőlten szedettek legyenek!

Minta:

Bolyai János (1802-1860)

Minden idők egyik legeredetibb gondolkodású matematikusa tragikus sorsú hadmérnök, műveiben messze meghaladja korát. A magyar matematikatörténet első, üstökösként kiemelkedő alakja, az ő geometriája, „az új más világ” nélkül elképzelhetetlen lenne a legmodernebb kor vívmányainak rakéták és műholdak – működése. Születésének 200. évfordulóját 2002-ben ünnepeltük.

1802. december 15-én született Kolozsvárott, közművesi családban. Apja Bolyai Farkas a marosvásárhelyi evangélikus katolikus kollégium tanára és a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Korának egyik legelső, hazájának pedig addig legnagyobb matematikusa volt. Bolyai János 12 éves korában elvégezte a Kolozsvári Gimnázium 6-ik osztályát, 1817-ben, Marosvásárhelyen érettségizett.

1818-ban, 15 éves korában Bécsben folytatta tanulmányait. Kiváló eredménnyel elvégezte a bécsi Hadmérnöki Akadémiát, és alhadnaggyá avatták (a 4 év elvégzése után még egy év különleges tananyagot kellett tanulmányozni). Első beosztása a hadmérnöki tanfolyamok tanárja volt. A hadmérnöki tanfolyamok tanárja volt. A hadmérnöki tanfolyamok tanárja volt.

győztes. 1833-ban saját kérelmére nyugállományba helyezték. Úgy engedték el, hogy akkor tér vissza, amikor csak akar.

Nyugdíjazása után apjához költözött Marosvásárhelyre, ahol egy évig lakott apjával való folytonos veszekedések közepette. Apját meg párbaja is kihívta, mire apa jól megdorgálta és kitiltotta a családi házból. Ezután meg egy ideig Marosvásárhelyen lakott, de apa később megengedte neki, hogy kiköltözzön domolái birtokukra. Itt együtt él Kibédi Orbán Rozáliával, akortól két gyermeke is született. Közben állandóan matematikai kutatásokkal foglalkozott, ekkor alkotta meg élete legnagyobb művét, a *Tan-t* (1834), amelyben életfilozófiáját írja le, kifejezi, hogy szerzte hogyan kene élniük az embereknek ahhoz, hogy mindenki boldog legyen. 1857-ben jelenik meg a „beszédés dokumentumnak” tartott *Responsio*, amely a képzétes mennyiségekkel, a komplex számok elméletével foglalkozik. 1855-ben jelenteti meg *Tértan* című könyvét (*Raumlehre*).

1857-től kezdve folyamatosan betegeskedett, visszavonultan élt Marosvásárhelyen és a domáldi birtokon. Az elismerés hiánya mélységesen elkeserítette, életének utolsó éveit önmagával meghasonlottan élte le. 1860. január 27-én hal meg, Marosvásárhelyen helyezték örök nyugalomra. 1911-ben hamvait exhumálták, és nagy ünnepellességgel édesapjával közös sírba helyezték.

Milyen volt Bolyai János, avagy van-e kép Bolyai Jánosról?

"Hires, nagy elméjű matematikus volt, az elsők közt is első" -- ahogyan ezt halálakor a marosvárszéhi református egyház anyakönyvébe bejegyezték. Bolyai János egy új nemeküldési geometria alapjait fektette le, amelyet 1840 óta „A Matematikai Tudományok Nemzetközi Bibliográfiái Kongresszusa” döntése alapján Bolyai-Lobacszevszki geometriának neveznek. Hires, 1823. november 3-i keltezésű, Temesvárról Appannak írt levelében fejtette ki először, hogy a semmiből egy új világot teremtettem. Ez az új világ a hiperbolikus geometria világa volt. A tér abszolút igaz tudománya. 1832-ben Bolyai Farkas Tentamen c. könyvének függelékeként jelent meg, ezért hívják *Appendixnek*.

...és lángész volt. A matematikához fűlő vonzódása apai, abbanékonv. rendszerűség volt.

Bolyai János külsejének leírására több forrás is van, apja leírásai, szüleinek képei, korabeli személyleírások, 1911-es exhumálásán feltárt koponyacsontok a hajjal együtt, Bolyai Dénes véleménye.

Bolvai Farkas szerint:

„Egészséges, szép gyermek, finom vonásokkal, fekete hajjal és szőmdolkokkal, s tüzes sötétkek szemekkel, mely néha úgy ragyog, mint a drágakő. Ennyiben az anyja, különben hozzáam is sokban hasonlít”. (Gaussnak írt level, 1803. Február 27.) „Nagyon ke-mény természetű, szép ifjú, a katonai bátorság szemérmességével be pelygvedt – se nem kártyázik, se bort, se palinkát, se kávét nem iszik, se nem pipázik, se nem tobakozik, még nem borotválkozik, csak pihés – rendkívül való matematikus, igazi zseni, kiváló hegedűs.” (1826).

